

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ,
ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Број: 330-00-00062/2014-11
10. јул 2015. године
Немањина 22-26
Београд

На основу члана 126. и 149. Закона о заштити потрошача („Сл. гласник РС“, бр. 62/2014) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/2001 и „Сл. гласник РС“, бр.30/2010), у поступку заштите колективног интереса потрошача који се води против ЈКП „Водовод“ са седиштем у Лесковцу, министар трговине, туризма и телекомуникација, доноси

РЕШЕЊЕ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је ЈКП „Водовод“ са седиштем у Лесковцу, ул. Пана Ђукића бр.14, учинио повреде колективног интереса потрошача тако што приликом обрачуна накнаде за утрошену воду у стамбеним зградама примењује различите критеријуме, па на тај начин врши дискриминацију потрошача и тако што у рачуну за пружене услуге не наводи елементе који потрошачу омогућавају да проверава и прати износ свог задужења и остварује увид у текућу потрошњу ради провере укупне потрошње према пруженом квалитету услуге.

НАЛАЖЕ СЕ правном лицу из става 1. диспозитива овог решења да прекине са кршењем члана 83. став 2. тачка 2) и члана 91. став 2. Закона о заштити потрошача.

Правно лице из става 1. диспозитива овог решења дужно је да поступи по овом решењу у року од 60 (шездесет) дана од дана пријема овог решења и о томе обавести ово министарство у року од 8 (осам) дана од дана поступања.

Ово решење је коначно.

Образложење

Овом министарству дана 03.11.2014. године достављен је захтев Удружења „Народни парламент“, са седиштем у Лесковцу, ул. Ђорђе Лешњак бр. 7 стан 4, за покретање заштите колективног интереса потрошача против правног лица ЈКП „Водовод“ из Лесковца. У достављеном захтеву је наведено да ЈКП „Водовод“ у рачунима за утрошену воду за кориснике колективног становања не исказује обрачун по основу стварног утрошка воде, а на основу редовног читавања индивидуалних мерних инструмената, већ је наведен број чланова породичног домаћинства на основу чега се изврши расподела потрошње и врши обрачун. На напред описани начин подносилац захтева сматра да трговац поступа супротно члану 91. Закона о заштити потрошача („Сл. гласник РС“, бр. 62/2014), односно да спецификација издатих рачуна није у складу са наведеним чланом Закона. Подносилац захтева даље сматра имајући у виду да се на овај начин повређује право које је потрошачима загарантовано

наведеним Законом у укупном броју од најмање десет потрошача, истоветном радњом, од стране истог лица, да се ради о повреди колективног интереса потрошача.

Имајући у виду да је предметни захтев поднет од стране овлашћеног лица, да је подносилац захтева учинио вероватним постојање повреде колективног интереса, закључком под горњим бројем од 10. 12. 2014. године покренут је поступак заштите колективног интереса потрошача због повреде из члана 145. став 1. Закона о заштити потрошача.

На достављени закључак о покретању поступка се изјаснио ЈКП „Водовод“ поднеском од 15.01.2015. године, у којем је навео да је начин обрачуна потрошње и испостављање рачуна за утрошену воду регулисано чланом 31. Одлуке о водоводу на територији града Лесковца („Службени гласник града Лесковца“, бр.14/2009 и 20/2011), где је прописано да се читавање потрошње у стамбеним зградама врши на главном водомеру, а расподела потрошње врши се према броју чланова домаћинства на основу овереног списка станара који доставља председник скупштине станара, те да је овакав начин обрачуна правило на територији Републике Србије, а што је и потврђено Одлуком Уставног суда IY број 58/2000 од 06.02.2003. године.

Дана 14.01.2015. године Удружење „Народни парламент“ је доставило поднесак у коме наводе да Одлука Уставног суда, на коју се у изјашњењу позива ЈКП „Водовод“ није од утицаја, имајући у виду да у време њеног доношења, тада важећи Устав Републике Србије, није познавао као уставну категорију заштиту потрошача. Такође, Удружење је навело и да постоји различит начин рада и односа овог јавно комуналног предузећа према потрошачима, имајући у виду да се неким потрошачима потрошња воде обрачунава према броју чланова домаћинства, а неким потрошачима према потрошњи. Као пример навели су обрачун потрошње воде станарима стамбене зграде у улици Гаврила Принципа бр. 7а у Лесковцу где се не читавају индивидуални водомери, већ се обрачун врши на основу броја чланова домаћинства, док се у стамбеној згради у улици Гаврила Принципа бр. 7 у Лесковцу индивидуални водомери редовно читавају и рачуни испостављају по потрошњи. Као доказ Удружење је доставило копије рачуна за потрошаче са ове две напред наведене адресе.

Дана 25.03.2015. године одржана је усмена расправа у просторијама Министарства којој је присуствовао пуномоћник ЈКП „Водовод“, док испред Удружења „Народни парламент“ није нико присуствовао, али је законски заступник именованог удружења поднеском од 24.03.2015. године изостанак оправдао.

На усменој расправи пуномоћник ЈКП „Водовод“ је, остао код навода из поднеска од 15.01.2015. године, додао да је именовано правно лице, а поступајући у складу са Одлуком наведеном у предметном поднеску, почело да у стамбеним зградама поставља главне водомере са намером да се читавање за све потрошаче врши по једнаком критеријуму, а то је број чланова породичног домаћинства у становима, док је до тада читавање вршено на основу различитих критеријума: или по потрошњи, или по броју чланова породичног домаћинства. На наводе из поднеска Удружења од 14.06.2015. године и достављене копије рачуна издатих на име Ђукић Миланке за стан у ул. Гаврила Принципа бр. 7а и на име Стојковић Драгољуба за стан у ул. Гаврила Принципа бр. 7, да се на различит начин врши обрачун потрошње воде у стамбеним зградама бр. 7 и 7а у улици Гаврила Принципа у Лесковцу, пуномоћник је објаснио да се у стамбеној згради бр. 7а потрошња воде обрачунава на основу чланова породичног домаћинства, с обзиром да је у овој згради уграђен главни водомер, док се у стамбеној згради бр. 7 потрошња воде обрачунава читавањем индивидуалних водомера, јер у овој згради још увек није уграђен главни водомер. Такође, пуномоћник ЈКП „Водовод“ је додао да је и у рачуну у којем је потрошња обрачуната према

броју чланова домаћинства исказан податак о потрошњи у обрачунском периоду и да се исти налази на левој доњој половини рачуна.

Имајући у виду напред наведено, ово министарство је у току поступка утврдило следеће чињенично стање:

Очитавање потрошње воде на основу које се утврђује износ рачуна за потрошаче – кориснике у стамбеним зградама без пословног простора у Лесковцу, ЈКП „Водовод“ врши на два начина: у стамбеним зградама где је уграђен главни водомер очитавање се врши на главном водомеру, па се тако утврђена потрошња дели према укупном броју чланова породичног домаћинства у становима. У стамбеним зградама где није уграђен главни водомер очитавање потрошње се врши на индивидуалним водомерима. На овај начин врши се дискриминација потрошача у зависности од техничке опремљености стамбене зграде у којој станују, односно да ли у згради постоји главни водомер или не.

Такође, утврђено је да у рачуну за утрошену воду где се обрачун врши према броју чланова породичног домаћинства, ЈКП „Водовод“ не исказује потрошњу у смислу претходног и стања водомера у тренутку очитавања, па на тај начин потрошач не може да проверава и прати износ свог задужења, као ни да остварује увид у текућу потрошњу ради провере укупне потрошње. Напротив, у рачунима за утрошену воду где се обрачун врши очитавањем стања индивидуалних водомера, ЈКП „Водовод“ исказује претходно и стање водомера у тренутку очитавања, као и разлику која је предмет обрачуна. ЈКП „Водовод“ и на овај начин врши дискриминацију потрошача, с обзиром да потрошачима који живе у стамбеној згради са уграђеним главним водомером не омогућава да проверавају и прате износ свог задужења, као ни да остварују увид у текућу потрошњу ради провере укупне потрошње издавањем рачуна без напред наведених елемената, док то могу потрошачи који немају уграђене главне водомере већ се код њих обрачун врши према потрошњи која се очитава на индивидуалним водомерима и добијају рачуне са наведеним елементима.

Чланом 31. став 1. Одлуке о водоводу на територији града Лесковца („Сл. гласник града Лесковца“, бр. 14/2009 и 20/2011) предвиђено је да се очитавање потрошње воде у стамбеним зградама врши на главном водомеру према броју чланова домаћинства на основу овереног списка станара од стране скупштине станара, док је ставом 2. предвиђено да у зградама са пословним просторијама у којима су уграђени индивидуални водомери, корисници плаћају накнаду према потрошњи регистрованој на индивидуалним водомерима, као и разлику између збира регистроване потрошње на индивидуалним водомерима и регистроване потрошње на главном водомеру која се дели на кориснике сразмерно њиховој потрошњи или на основу писмене сагласности свих корисника којом врше расподелу потрошње.

Чланом 83. став 2. тачка 2) Закона о заштити потрошача предвиђено је да је трговац који пружа услугу од општег економског интереса дужан да не врши дискриминацију потрошача.

Чланом 91. став 2. наведеног Закона предвиђено је да је трговац дужан да у рачуну за пружене услуге од општег економског интереса наведе елементе који потрошачу омогућавају да проверава и прати износ свог задужења и остварује увид у текућу потрошњу ради провере укупне потрошње према приложеном квалитету услуге.

Чланом 145. став 1. тачка 1) Закона о заштити потрошача прописано је да повреда колективног интереса потрошача постоји када се укупном броју од најмање десет потрошача, истоветном радњом, односно на истоветан начин, од стране истог лица, повређује право које им је загарантовано овим законом. Ставом 2. истог члана прописано је и да повреда колективног интереса потрошача из става 1. постоји и у случајевима када се повређују права

укупном броју потрошача који је мањи од броја десет, ако надлежни орган утврди да је дошло до повреде колективног интереса потрошача узимајући у обзир нарочито трајање и учесталост поступања трговца, као и чињеницу да ли такво поступање испољава негативне ефекте према сваком потрошачу у датој чињеничној ситуацији.

Овај орган је ценио наводе пуномоћника ЈКП „Водовод“ да је начин обрачуна потрошње воде регулисан чланом 31. став 1. напред наведене Одлуке о водоводу на територији града Лесковца, и утврдио да га именовано правно лице не примењује код свих корисника који станују у искључиво стамбеним зградама, па на тај начин врши дискриминацију потрошача. Такође, наводи да је овакав начин обрачуна већ био предмет оцене уставности, те да је Уставни суд Републике Србије одбио Одлуком IY број 58/2000 од 06.02.2003. године предлог за утврђивање неуставности и да није прихватио иницијативу за покретање поступка за утврђивање неуставности одредбе члана 21. Одлуке о водоводу на територији општине Лесковац („Сл. гласник општине Лесковац“, бр. 10/93, 7/94, 5/95, 13/98 и 19/2002), није од утицаја за одлучивање у овој правној ствари, имајући у виду да је наведеном Одлуком Уставног суда предмет оцене уставности и законитости био акт који је престао да важи и који се не примењује, да је Уставни суд одлучивао да ли скупштина општине има овлашћење да донесе наведени акт, као и да у том акту утврди начин обрачуна потрошње воде корисника. Такође, у време доношења поменуте Одлуке важио је Устав Републике Србије донет 1990. године, који је у међувремену престао да важи доношењем новог Устава Републике Србије 2006. године.

Имајући у виду напред наведено чињенично стање, као и законске одредбе, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења не може се изјавити жалба. Против овог решења може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења.

МИНИСТАР

Расим Љајић